

NOVADNIEKS

SESTDIEN.
1990. gada 22. septembrī

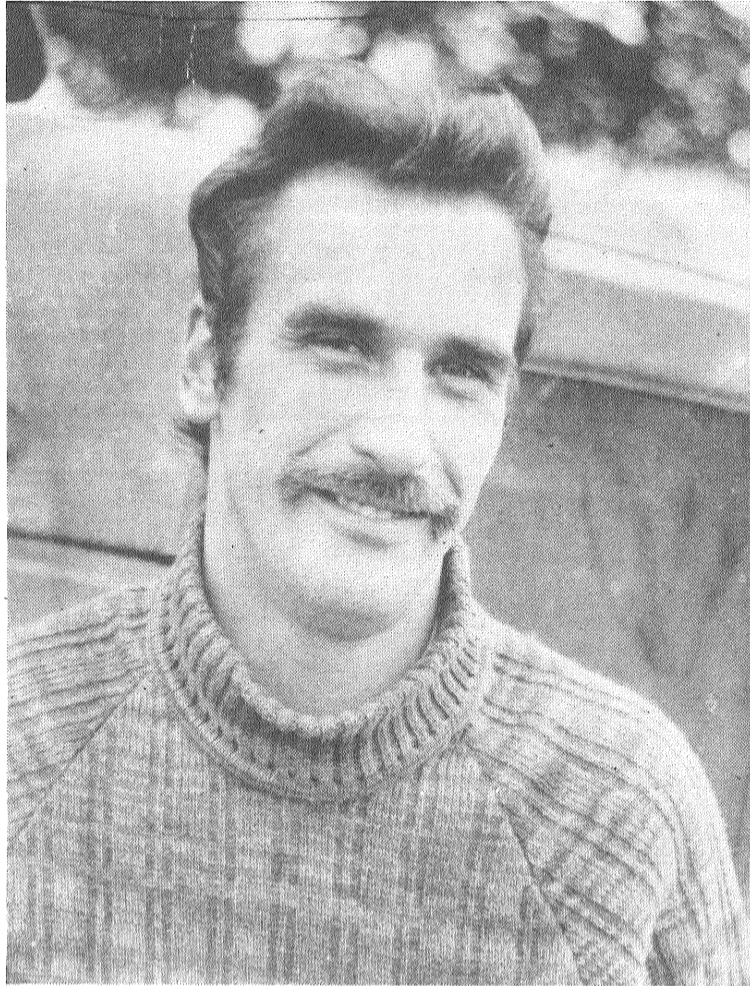
PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Nr. 113 (617)
Maksā 7 kop.

Pārskats

par piena izlaidumiem
(pēc agrorūpniecības apvienības
«Preiļi» dispečardienesta datiem)

Saimniecība	izlaikts no govs septembra II dekadē (kg)	±, salīdz. ar to pašu laiku 1989. g. (kg)	±, salīdz. ar ar iepriekš. dekādi (kg)
«Sarkanais Oktobris»	14,4	-1,8	-0,6
«Nākotne»	11,6	-1,3	-1
«Sarkanā ausma»	11,4	-0,5	-0,3
«Galēni»	10,7	-1,1	-0,5
Leņina	10,3	-0,5	-0,5
«Smelteri»	9,9	-2,6	-1,4
«Zelta vārpa»	9,6	-1,3	-0,9
C. Marksa	9,3	-1,4	-0,8
«Rušona»	9	-1,2	-1
«Līvāni»	9	-1,3	-1,5
Kirova	9	-1,9	-1,8
«Gailīši»	8,9	-1,3	-1,2
«Sījukalns»	8,8	-0,8	-0,8
«Dubna»	8,8	-1,2	-0,7
«Rožupe»	8,8	-1,5	-0,8
«Jersika»	8,7	-0,8	-0,9
«Dzintars»	8,5	-2,9	-1,4
Raiņa	8,4	-2,7	-0,6
Aglonas p. s.	7,8	-2,4	-0,7
«Ezerciems»	7,7	-1,5	-1,7
«Silajāpi»	7,4	-1,4	-0,9
Rudzātu p. s.	7,1	-2,1	-1,2
«Vanagi»	6,9	-3,1	-0,5
«Vārkava»	6,9	-3,5	-0,2
RAJONĀ	9,6	-1,8	-0,9

- Kolhoza «Līvāni» kolektīvs viens no pirmajiem rajonā izpildījis linsēklas un linsēklu piegāžu uzdevumus.
- Te liels nopelns mehānizatoram Andrim Kārklim (attēlā), kurš mehānizēti noplūcis 50 hektārus lina.
- Pirmie astoņi hektāri pieveikti ar riteņnieku, nākošie — ar kāpurnieku.
- Andri pie darbnīcām sastapām gatavojam DT-75 un sejmāšinu ziemāju sējai.

Jāņa SILICKA foto

PREIĻU PILSETAS TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES IZPILDKOMITEJA

Kas saimniekos keramikas darbnīcā?

Ideja par keramikas darbnīcas (cepla) būvniecību Preiļos izlolota sen. Jau tad, kad keramikā Polikarps Cernavskis pārcēlās šurp no Silajāpiem.

Ar grūtībām šajos celtnieku darba roku un materiālu deficīta apstākļos ceplis tomēr uzbūvēts. Pilsētas izpildkomitejas sēdē tika lemts, kas saimniekos šajā mājā, lai ar laiku to varētu izveidot par istu keramikas darbnīcu un nelielu studiju, kur iemaņas keramikas izstrādājumu veidošanā apgūš pilsētas jaunieši. Keramikas darbnīcas būve izmaksāja 50 tūkstošus rubļu. Sos izdevumus ir segusi Preiļu pilsētas izpildkomiteja.

Sēdē bija uzicināti piedalīties rajona novadpētniecības muzeja direktore T. Bekeša, kura izteica savu viedokli, arī rajona kultūras nodaļas vadītājs A. Vucāns.

Darbnīcai jāsigādā māla micāmā mašina, virpas. Bet ir vajadzīgs arī studijas vadītājs, kas uzņemsies mācīt bērnus un jauniešus.

Preiļu pilsētas izpildkomitejas locekļu priekšlikums bija tāds, ka ēku uz četriem gadiem bez nomas maksas izīrēt muzejam un rajona kultūras nodaļai. Kultūras nodaļa (iespējams — ar sponsoru līdzdalību) tad arī varēs apsaimniekot šo darbnīcu un izvēlēties keramikas studijas vadītāju.

Klāt apkures sezona

Tas bija otrs aktuāls jautājums, ko sēdē pārrunāja izpildkomitejas locekļi. Sēdē piedalījās siltumtīklu direkcijas direktors S. Makoveļskis. Viņš iepazīstināja ar reālo situāciju kurināmā sagādē apkures sezonai, informēja par problēmām, kas ir būtiskas ik gadus.

S. Makoveļskis sacīja: «Gan centrālā, gan nelielās katlu mājas, kuras apgādā ar siltumu un karstu ūdeni dzīvojamā namu masīvu, iestādes un uzņēmumus, praktiski apkures sezonai ir sagatavotas, ja neskatot dažus sīkus jautājumus, kas jāatrisina tuvākajā laikā. Redzot reālās iespējas apgādē ar kurināmo, apkurei ar mazutīm ir pārbūvēta galvenā pilsētas katlu māja. Ir uzkrātas samērā lielas šķidrā kurināmā un ogļu rezerves. Republika ir noslēgusi līgumus par kurināmā iegādi, un šie līgumi pildās. Plēnāk gan šķidrā kurināmā, gan ogles. Ir cita problēma: kur uzkrāt ogles, jo pilsētā pagaidām nav vietas šādai krātuvei. Vēl lielāka problēma ir šķidrā kurināmā uzglabāšana. Vagoni ar mazutu un citu kurināmo plēnāk, bet nav kur tos uzglabāt. Rezultātā bēdīgs. Siltumtīklu direkcijai nāksies maksāt lielas soda naudas par kurināmā uzglabāšanu Aglonas bāzēs. Un šī summa būs lielāka par faktisko kurināmā vērtību.»

Izpildkomitejas locekļi apsvēra iespējas patstāvīgas un arī pagaidu ogļu krātuves izveidošanai. Secinājums bija viens: kurināmā jāizņem tūdaļ. Jo šodien patiešām nevar zināt, kas būs rīt un cik kas maksās. Lielākas grūtības būs ar šķidrā kurināmā novietnes izveidošanu, jo šis jautājums nebūt nav tik vienkāršs. Un tomēr jāizlīna pilsētas iespējas un jāasā domāt par patstāvīgas novietnes būvniecību.

S. Makoveļskis informēja, ka jau šobrīd sakarā ar mitro laiku un to, ka ir kurināmā rezerve, mājas pieslēdz apkurei. Vienlaikus pārbauda apkures sistēmas gatavību ziemai. Ir cita problēma: ja «Lauktechnikas» jaunuzcelto māju Leņina ielā pieslēgs centrālajam siltumtīklam, tad tā jau nepietiks. Iemesls: «Lauktehnika» joprojām nav sagādājusi projektā paredzētās iekārtas. Kur izeja: piegādāt šā kvartāla iedzīvotājiem siltu ūdeni ar pārtraukumiem vai tomēr jaunbūvēto ēku siltumtīklam pagaldam nepieslēgt? Te ļoti nopietni jāpādomā «Lauktehnikai», jo kvartāla iedzīvotāji noteikti iestāsies par to, lai jaunā māja siltumtīklam netīktu pieslēgta.

Nopietns ir kadru jautājums. S. Makoveļskis sacīja, ka daudzi speciālisti aizejot strādāt uz kooperatīviem, kur var saņemt normālu algu. Un tomēr siltumtīklu direkcijas vadītājs pārliecināja pilsētas izpildkomiteju, ka tas neietekmēs organizācijas darbību. Pilsētas iedzīvotāji šoziem būs apgādāti gan ar siltumu, gan ar ūdeni.

Pilsētas izpildkomitejas sēdē izskatīja vēl vienu jautājumu — par 1,5 hektārus liela zemes gabala piešķiršanu kultūras un mākslas centra būvei Rēzeknes ielas masīvā. Šī zemes platība piešķirta, un var sākties kompleksās būves projekta dokumentācijas izstrādāšana.

Aina ILJINA

Grāmatas autore Preiļos

Ir jātiek kaut nelielā skaidrībā par to, ko isti mūsu ikdienā, svētkos un pat nākotnē nozīmē vecie vēsturiskie parki — cilvēku veidotie un vēl līdz galam neizpostītie dabas objekti. Ar domu palīdzēt pāris dienas rajonā uzturējās pazīstamā parku speciāliste Ilze Janelle. Grāmatas «Vecie lauku parki» autore detalizēti iepazīs ar Preiļu un Vidsmuižas parku šodien. Vecajos parkos ir ko meklēt — laucū un stādījumu grupu savstarpējās attiecības. koku

un krūmu grupu sugu sastāvs, lielāko masīvu apmales un skatu perspektīvas. Visu var pielietot, apgūt, var atrast klūdas un centīties tās neatkārtot.

Bet ne Preiļos. Seit gājēju celiņu uz pili cenšas pat «uzlabot». ...to nokļūstot ar asfalta segumu. Šī darba veicēji to dārijuši tik nemākulīgi, ka noteikti kļuva par uzvarētājiem brārdaru konkursā. Un vēl — kā paliek ar dabas aizsargājamo objektu?

V. RADIS

RAJONA PANORĀMA

♦ Saņemta vēstule no ASV, Mičigānas štata Kalamazu, kurā periodisko rakstu krājuma «Latvju Mūzika» redaktors Roberts Zuikas kungs izsaka pateicību mūsu rajona pārstāvjiem par laipno uzņemšanu Brīvības muzejā Višpārējo latviešu Dziesmu svētku laikā.

♦ Rajona kopsaimniecību galveno agronomu kārtējā sanāksmē sprieda, ka nekavējoties jāsprindzina pūliņi, lai pabeigtu ražas novākšanu. Laika apstākļu dēļ iekavējies ziemāju sēja. Agrorūpnieciskās apvienības galvenais agronomis J. Kivlenieks atgādināja kolēģiem, ka labākie ziemāju sējas termiņi jau beidzas.

Agronomi iepazīs ar agrās kukurūzas audzēšanas iespējām — tās ir šķirnes ar daudz augstāku sausasnas saturu.

♦ Pāreja uz pašvaldību — par šo jautājumu otrdien rajona izpildkomitejā sprieda pagastu izpildkomiteju priekšsēdētāji. Ar viņiem runāja rajona izpildkomitejas priekšsēdētājs I. Snikers.

Pašvaldības ieviešanai vietējā vara gatavojas nopietni. Tiklīdz republikas valdība pieņems attiecīgos likumus par nodokļiem, tā tiks realizēta praktiski.

♦ Par rajona iekšlietu daļas pasu galda priekšnieku iecelts G. Mihejevs.

♦ Līvānu pilsētas sporta klubs organizēja savu pirmo pasākumu. Sporta sarīkojums notika Līvānu 2. vidusskolas zālē un tajā piedalījies bija aicināti pašī mazākie Līvānu 1. un 2. vidusskolas audzēkņi.

♦ Preiļu pilsētas izpildkomitejas sēdē pēc pilsētas iedzīvotāju lūguma pieņēma lēmumu par deficīta preču (kas domātas tikai pilsētas un rajona iedzīvotājiem) pārdošanas laika ierobežošanu. Tās pārdošana sāksies pulksten 17.00.

Lai ierobežotu sviesta un siera tirgošanu iebraucējiem, nolemts, ka sestdienās un svētdienās šos

pārtikas produktus netirgos.

♦ Otrdien Līvānu pilsētas izpildkomitejā notika ielu komiteju priekšsēdētāju sapulce, uz kuru bija uzicināti to dienestu vadītāji, kuri atbild par kārtību pilsētas saimniecībā. Viņu vidū arī elektrotīklu Līvānu rajona priekšnieks I. Lukašonoks, dzīvokļu un komunālās saimniecības pārvaldes priekšnieks L. Seifers un pārvaldes meistare Ā. Zalāne.

♦ Trešdien rajona izpildkomitejas zālē kopā sanāca rajona rūpniecības uzņēmumu, organizāciju un iestāžu vadītāji un speciālisti, lai apspriestu šobrīd visasāko jautājumu — tautas patēriņa preču ražošanu. Katram no klātesošajiem bija dota iespēja izteikties par sāpīgākajiem jautājumiem, par svarīgāko problēmu risināšanu, saasināt rajona vadītāju uzmanību, kuras sanāksmē pārstāvēja rajona Tautas deputātu padomes prezidija priekšsēdētājs I. Muzikants, viņa vietnieks J. Bojārs un rajona izpildkomitejas plānu komisijas priekšsēdētājs J. Livdāns.

(Pārskati par abiem pasākumiem sekos vēlāk.)

♦ Naktī no svētdienas uz pirmdienu Līvānos nezināms laundaris norāva durvju zvānu pogas vairākos dzīvokļos Zalajā ielā 10. So pilsoni atstāja pilsētas medicīu uzraudzībā, bet rīta pusē viņš visai veikli no slimnīcas nozuda. Pilsoni meklē milicijas darbinieki.

♦ Naktī uz 18. septembri, atslēdzot signalizāciju un uzlaužot trīs durvis, pagaidām nenoskaidroti noziedznieki iekļuva veciecībnieku baznīcā Moskvino. Nozagti divdesmit septiņi priekšmeti — svētbildes, krusti.

Moskvino draudzes locekļi tiek ļoti lūgti informēt miliciju par visu, kas kaut kādā veidā varētu saistīties ar šo zādību lielos apmēros. Var zvanīt pa telefoniem 22787, 22771

Pēc LNKP kongresa

• SARUNA AR KONGRESA DELEGATU, KOLHOZA «LIVĀNI»
GALVENO INŽENIERI DOMINIKU JAUJU

15. septembrī Rīgā, Latvijas Universitātes Lielajā aulā notika Latvijas Neatkarīgās komunistiskās partijas II kongress. Pavisam uz 50 forumu bija ievēlēti 512 delegāti. To vidū — 6 no mūsu rajona. «Novadnieka» korespondents sarunājās ar vienu no viņiem pēc atgriešanās no kongresa — Dominiku Jauju.

— **Kongress aizvadīts. Kā tas noritēja?**

— Ļoti lietišķi, saspringti, lielā aktivitātē un pārsvarā vienprātībā. Darbu kongress sāka pulksten 9 rītā un beidza tikai pulksten 22 vakarā.

Vispirms delegāti noklausījās LNKP priekšsēdētāja Ivāra Kežbera nolaidīto Centrālās Komitejas politisko ziņojumu, pēc tam — ziņojumus par grozījumiem un papildinājumiem partijas dokumentos un par partijas turpmāko nosaukumu. Izvērtās aktīvas debātes. Sevišķi par partijas nosaukumu. Bija ierosinājumi: Latvijas Demokrātiskā partija, Neatkarīgās Latvijas Demokrātiskā partija. Taču visvairāk delegātu bija par Latvijas Demokrātisko darba partiju. Tādu nosaukumu ar lielu daļu balsu vairākumu arī pieņēma.

Debātēs kongresā uzstājās 21 runātājs, bet pavisam bija pieteikušies 46.

— **Latvijas Demokrātiskā darba partija** — tā turpmāk tiks dēvēta līdzšinējā republikas Neatkarīgā komunistiskā partija. Kāds tam pamatojums?

— Tas pašā nosaukumā: demokrātija un darbs.

Partija apņemas aizstāvēt republikas iedzīvotāju demokrātiskos iekarojumus, darbaļaužu intereses, cīnīsies par sociāli taisnīguma ieviešanu. Tā izvirzījusi mērķi — brīvas, neatkarīgas Latvijas Republikas atjaunošana, atbalstīs valdību šīs iecerēs sasniegšanā.

Kongresā izskanēja doma, ka partijas būtība nav nosaukumā, bet darbībā, cik tā spēš būt tuva un nepieciešama tautai.

— **Kādus dokumentus pieņēma kongress?**

— Bez grozījumiem un papildinājumiem partijas darbības pamatprincipos svarīga nozīme ir rezolūcijām. Pieņemta rezolūcija Latvijas Republikas pilsonības jautājumā. Partija uzņemas pilsoņu politisko un ekonomisko tiesību aizstāvēšanu. Taču, ko uzskatīt par Latvijas pilsoni, lai lemt republikas parlaments. Tam jāizstrādā pilsonības likums.

Latvijas Demokrātiskā darba partija aizsargās demokrātisko daudzpartiju parlamentāro valsts iekārtu.

Rezolūcijā par depolitizāciju uzsvērts, ka jāizskauž jebkuras partijas struktūra no ražošanas un pārvaldes sfērām. Taču nevar būt liegta cilvēku rīcības brīvība: ārpus darba laika ikviens, kas vēlas, var darboties politiski sabiedriskās partijās un kustībās. Katram ir savi uzskati, viedokļi, simpātijas vai antipātijas pret vienu vai otru partiju. Tāpēc depolitizācija «vispār» nevar būt realizēta.

Rezolūcija par attieksmi pret PSRS Bruņotajiem Spēkiem Latvijas teritorijā paredz republikas pār-

vēršanu par neitrālu, militāri politiskos blokos netiesaistītu valsti. Latvijas Republikas valdībai jāveic kontrole par PSRS Bruņotajiem Spēkiem, Liepājas kara osta jānodod tautsaimniecības vajadzībām.

— **Kādi bija kongresa cieņiņi?**

— Vispirms jānosauc Jurijs Afanasjevs no Maskavas, kas pārstāv Krievijas «Demokrātisko platformu», Lietuvas patstāvīgās kompartijas vadītājs Alģirds Brazauskis, Harijs Rots no Igaunijas (viņu partijas apņēmušās būt par Latvijas Demokrātiskās darba partijas sabiedrotajām). Klātesošo vidū bija republikā plaši pazīstami cilvēki — Vilnis Bresls, Jānis Vagris, Mavriks Vulfsons, Jurijs Bojārs, Nikolajs Neilands un citi.

— **Kas, jūsuprāt, būtu pilnveidojams Latvijas Demokrātiskajā darba partijā?**

— Mūsu partija visumā ir mononacionāla — patlaban tās sastāvā ir 89 procenti latviešu. Latvijas Republika — daudznacionāla. Tāpēc Demokrātiskās darba partijas rindās pēc iespējas vairāk jāiekļauj cittautieši.

LDDP biedru skaits ir ap 21 tūkstošiem. Salīdzinājumam minēšu, ka Lietuvas patstāvīgajā komunistiskajā partijā, kas līdz gada beigām arī gatavojas pārtapt par demokrātisku partiju, ir 70 tūkstoši biedru.

Viens no pirmajiem mūsu uzdevumiem — palielināt Latvijas Demokrātiskās darba partijas biedru skaitu.

— **Kāda ir jaunievēlēta Latvijas Demokrātiskās darba partijas vadība?**

— Par priekšsēdētāju atkārtoti ievēlēts Ivārs Kežbers, par Centrālās Komitejas sekretāriem — Dainis Lūsis, Jurijs Goldmanis un Andris Plotnieks.

Ar Dominiku Jauju sarunājās Jānis Gurgons

Latvijas aizsargu organizācija (1919 — 1940)

3. Sabiedriski kulturālā darbība un sastāvs

Divdesmito gadu vidū aizsargu organizācija sāka iesaistīties arī sievietes. Pirmie pulcīņi izveidots 1923. gadā, bet 1925. gadā tika oficiāli nodibināta Latvijas aizsardzību organizācija. Tās pamatvienība bija pulcīņš. Organizācijas locekles dalījās aizsardzēs un vadītājās. Aizsardzes vadīja Lidijs Torgāne, diplomāte ekonomiste. Organizācijas galvenie mērķi izteikti svinīgajā solījumā: «Es svinīgi apsolos, ka no šīs dienas visādā veidā veicināšu valsts aizsardzības ideju, pašizveidējot, sekmēšu Latvijas aizsargu organizācijas saimnieciskos un kultūras uzdevumus, pabalstīšu aizsargu militāro darbību, cik man tas kā sievietei iespējams, un ziedošu visus savus spēkus un spējas savas dārgās Dzimtenes Latvijas brīvības un patstāvības sargāšanai un nostiprināšanai.»

Aizsardzēm bija obligāta medicīniski sanitārā sagatavotība. Organizācijas pastāvēšanas laikā specializētus kursus beidza vairāk nekā 10 000 aizsardžu. Viņās palīdzēja aizsargiem saimnieciski organizatoriskajā darbībā, veica ziedojumus organizācijas vajadzībām, manevru laikā gādāja produktus, gatavoja ēdienus. Aizsardžu ziņā — īpaši laukos — bija sadzīves un kul-

tūras pasākumu organizēšana, karavīru kapu kopšana, rūpes par lauku sētu spodrību. Trīsdesmito gadu beigās aizsardžu skaits sasniedza 12 tūkstošus. Šī organizācija ieņēma nozīmīgu vietu Latvijas sabiedriskajā dzīvē.

Ilgu laiku aizsargiem nebija savas jaunlešu organizācijas. Tikai 1938. gada noteikumos tika paredzēta arī organizēta aizsargu jaunatne — jaunargi jeb aizsargu sportisti, jaunieši vecumā no 14 līdz 21 gadam. 1939. gadā jau bija 11 000 jaunargu un 200 jaunardžu.

Jauniešu piesaistīšanā liela loma bija aizsargu aktīvajai sporta darbībai. Katrā pulkā parasti darbojās sporta klubs un daudzi sīkākā aizsargu un aizsardžu sporta kolektīvi. Trīsdesmito gadu beigās Latvijā bija 20 aizsargu pulku sporta klubi un 648 sporta pulcīņi. Tie apvienoja 14 — 15 tūkstošus sportistu — apmēram trīs ceturtdaļas no tā laikā Latvijā registrētajiem 20 tūkstošiem sportistu. Visizplatītākie sporta veidi aizsargu organizācijā bija ložu šaušana, jāšana un slēpošana. Ļoti bieži tika rīkotas šaušanas sacensības, parasti kopā ar armijas sportistiem. Po-

pulāras un labi apmeklētas bija jāšanas sacīkstes. Pilsētu aizsargu vidū lielā cieņā bija vieglatlētikas un sporta spēles. Organizācijas lietotāji guva labus panākumus plānērijā. Aizsargu sportistiem nenoliedzami bija liela loma Latvijas sporta dzīvē.

Jau divdesmito gadu vidū organizācijas vadošie ideologi aicināja vēlt visus spēkus kultūras izplatīšanai aizsargu vidū un plašās iedzīvotāju masās. 1938. gada noteikumos bija rakstīts: «Aizsargu organizācija pakārto savus locekļus vienībā ...kultūram darbam.» Sā kultūras darba saturs un dziļākā ideoloģiskā virzība vēl nopietni jāpētā. Taču nenoliedzama ir organizācijas lielā rosība — daudzveidīgs darbs mākslinieciskās pašdarbības, dažādu kursu, priekšlasījumu, folkloras vākšanas un sadzīves kultūras veicināšanas pasākumu organizēšanā. Daudzviet aizsargu nami bija vietējās kultūras dzīves centri.

Statistika liecina, ka 1936. gadā vien nīkusi 1875 priekšlasījumi, kuros piedalījušies 1069 aizsargu lektori un 806 pleacīnāti lektori. 277 no šiem pasākumiem bijuši vēltīti aizsargu dzīvē. 527 — valsts dzīvē, 351 — vēstures un ģeogrāfijas

jautājumiem, 225 — fiziskajai audzināšanai un medicīnai. 116 — literatūrai un mākslai, 379 — saimnieciskiem jautājumiem. Aktīvi darbojās 527 dažādi kursi — galvenokārt sanitārie, māksliniecības un rokdarbu — ar 16 907 dalībniekiem. Aizsargu organizācija sarīkoja 1124 teātru izrādes, tai skaitā 888 pašdarbības izrādes, 75 brīvādās izrādes un 161 viesizrādi. Tika parādītas 122 filmas un sarīkoti 413 koncerti — 268 no tiem pašu spēkiem un 146 — ar viesmākslinieku piedalīšanu.

Par nozīmīgu kultūras faktoru kļuva žurnāls «Aizsargs», kas iemantoja lielu popularitāti un sasniedza 30 000 eksemplāru lielu metienu. Izveidojās pat īpašs literatūras virziens — tā dēvētā «aizsargu literatūra», kas bija vēsta uz nacionāli patriotisko audzināšanu. So darbu mākslinieciskā kvalitāte, protams, jāvērtē speciālistiem.

Pastāvīgi attīstot kontaktus ar somu, igauņu un lietuviešu aizsargiem, mūsu aizsargu organizācija deva ieguldījumu Latvijas starptautisko sakaru paplašināšanā.

Aizsargu skaitliskais sastāvs visas organizācijas pastāvēšanas

laiku uzrādīja noturīgu pieauguma tendenci. Statistika liecina, ka 1928. gadā tajā bija 24 tūkstoši dalībnieku, 1931. u. gadā — 29 tūkstoši un 1939. gada — 40 tūkstoši dalībnieku. Viskoplāk tā bija pārstāvēta 1939. gadā, kad organizācijā jau darbojās 45 tūkstoši aizsargu, 12 tūkstoši aizsardžu un 11 200 jaunargu un jaunardžu — pavisam vairāk nekā 68 tūkstoši cilvēku.

Par organizācijas sociālo sastāvu precīzas ziņas vēl nav savāktas. Ir zināms, ka, piemēram, laukos vecsaimnieku un jaunsaimnieku īpatsvars divdesmito un trīsdesmito gadu mijā bija attiecīgi 35 procenti un 21 procenti no aizsargu kopskaita. Tātad 56 procenti šīs organizācijas biedru bija zemnieku pārstāvji. Viņi tad arī notelca tās vispārējo virzību.

Nacionālā sastāva ziņā Latvijas aizsargu organizācija faktiski bija viendabīga, izņemot Latgali, kur tajā darbojās arī krievi un ebreji.

Ilgvars BUTULIS, unī

vēstures zinātnu kandidāts,
Latvijas Universitātes docents

LETA

Akcija Latgalei

**Esī līdzī,
zemes bērns!**

Lai kaut nedaudz palīdzētu un mudinātu citus sniegt palīdzīgu roku gimenēm, kurās aug trīs un vairāk bērni un kuru materiālie apstākļi ir uz nabadzības robežas, Latvijas Bērnu fonds kopā ar Evangēliski kristīgo baptistu baznīcu (VFR) rīko akciju Latgalei «Esī līdzī, zemes bērns!». Tā notiks Preiļos 29. un 30. septembrī.

Ja jūsu kolektīvs var un vēlas ziedot kaut mazumiņu sarazotās produkcijas vai arī naudu, lūdzam informēt par to Latvijas Bērnu fondu līdz 26. septembrim.

Akcijas laikā ar Rīgas mākslinieku atbalstu tiks organizēti kultūras pasākumi gimenēm. Tie aizsāksies sestdien kinoteātrī «Ezerzeme» ar tikšanos ar Rīgas kinostudijas filmas «Dauka» veidotājiem. Šeit kādu brīdi varēs padzīvot multietņu pasaulē.

Pēc tam rajona kultūras namā Rīgas daudz bērnu ģimeņu kora «Dēkla» koncerts. Kora vadītājs un diriģents Arnolds Skride. Un šeit, protams, varēs tikties ar

J. SILICKA foto

māsiņām Skridēm. Pēc koncerta jūs gaidīs medicīnas un tieslietu speciālisti. Pie viņiem radīsiet atbildes uz saviem jautājumiem.

Bet no pulksten 16.00 līdz nepazīšanai pārvērtīsies Andreja Paulāna iela, ja vien būsiet pietiekami čaki un līdzī nemsiet čiekurus rotaļam, sauju kastaņu un ožozīles kabatā. Jūs meistarosiet, krāsosiet, pīsiet un būvēsiet ...un ne jau meistaradarbus vien. Bērnu gaida tikšanās un rotaļas Rūķu brīnumpasaulē, kamēr vecāki mainās tirgū pie «žīdiem» un «čīgāniem» iemainīs nenovalkātus apģērbus un liekas mantas, kas mājās aizņem tikai lietu vietu, — pret kaut ko derīgu.

Pēc pāris stundām Sprīdītis visus kopā vedīs brīnumu ceļā uz Mikēldienas balli estrādē. Pārsteigumu pilnā diena beigsies ar svētku ugunošanu.

Svētdienas ritā — aizlūgums gimenēm Preiļu Romas katoļu baznīcā, bet stundu vēlāk estrādē (vai lietus gadījumā — kultūras namā) notiks Evangēliski kristīgās baptistu misijas aizlūgums daudz bērnu gimenēm.

Vēlāk visus akcijas «Esī līdzī, zemes bērns!» dalībniekus viesmīgi uzņems kultūras nams, kur notiks koncerts, atrakcijas, rotaļas. Gandarījumu sniegs pilno ložu loterija.

Piebilde. Latvijas Bērnu fonds aicina atsaukties talantīgus bērnus, kuriem vajag materiāli palīdzēt turpināt izglītību un attīstīt savu talantu.

Kultūrvēsturisks notikums

Rēzeknē trīs dienas atzīmēja izcilā Latgales apgaismotāja monsiņjora Nikodema Rancāna jubileju. Pilsētas kultūrvēstures muzejā tika atklāta izstāde «Monsiņjoram N. Rancānam — 120».

Pēc dzejas stundas pie Jāņa Raiņa pieminekļa pilsētas parkā sekoja izbraukums uz Rogovku.

Piemīņas brīdis Desetņiku kapos pie N. Rancāna mātes kapa. To atklāja dzejnieks Antons Kūkojs: «Desetņiku kapsēta pulcina ļaudis no 1970. gada, kad tika atklāts piemineklis Andriņam Jurdžam. Te mēs stāvam pie Pītera Miglīnika. Seit apglabāta Miglīniku dzimta.»

Seit ir arī monsiņjora mātes kaps. Par Annu Rancāni — baznīckunga un dzejnieka māti — runāja otra Anna Rancāne. Dzejiece aicināja pieņemt visas Latgales mātes.

Izcilais Latgales kultūras darbinieks Jānis Cibulskis un Preiļu draudzes dekāns Alberts Budže stāstīja par to, kā no Preiļu vecajiem kapiem savulaik tika pārvestas uz Miglīniku dzimtas atdusas vietu Annas Rancānes mirstīgās atliekas. Veitījumu Desetņiku kapsētā nolaišija Andris Vējāns, bet bijušais Skolotāju institūta audzēknis Francis Romanovskis — dzejoli «Motes pīmiņai».

Par Pīteri Miglīniku stāstīja skolotāja Antonīna Ludbārža. Tad krāšņie rudens ziedi gūlās uz izcilo Latgales atmodas darbinieku kapiem.

Sekoja aizlūgums Rogovkas baznīcā. Dziedājumus izpildīja Rēzeknes Tautas koris «Ezerzeme» diriģentes R. Salmiņas vadībā. Ērģeles spēlēja B. Everse.

Pirmā svinību diena noslēdzās ar literāri muzikālu sarīkojumu Nautrānu vidusskolā. Par izcilo atmodas darbinieku runāja Antons Kūkojs, Jānis Cibulskis, Alberts Budže, dzejnieces Anna Rancāne un Džerksteņa. Dzejas dienu pasākumā šo vakaru vērtā dzejnieki Andris Vējāns, Pēteris Jurčiņš, Vilis Džerveniķs un daņu viesis Pērs Nilsens. Skānīgas un iederīgas bija Rogovkas etnogrāfiskā ansambļa (vadītāja Anna Garanča) dziedātās dziesmas.

Otrā diena aizsākās ar piemīņas brīdi N. Rancāna un Fr. Trasuna ielu krustojumā. Tad — gājien uz Rēzeknes pedagoģisko skolu. Seit pulcējās Sko-

lotāju institūtu beigušie, mācību spēki un sabiedrības pārstāvji. Salidojuma galvenā tēma — Nikodems Rancāns un viņa vieta Latgales atmodā. Mūsu šodienā

Sestdien notika piemīņas brīdis — aizlūgums pie monsiņjora Nikodema Rancāna kapa.

Jēzuss Sirds baznīcā notika svinīgais dievkalpojums, kas bija veltīts jubilāra piemīnai.

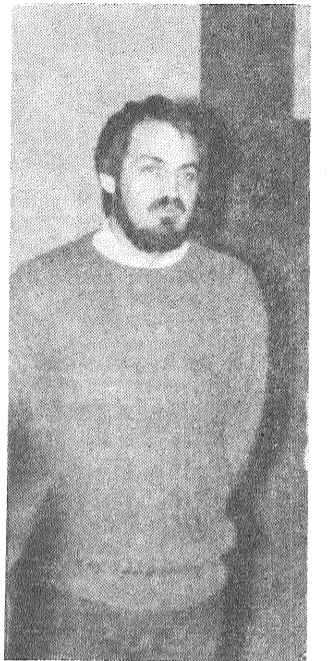
Preiļos pēc svētdienas dievkalpojuma iedzīvotājus uz sarīkojumu aicināja rajona kultūras nams. Krāšņo rudens ziedu izstāde radās, pateicoties Dārzkopības un biškopības biedrības atsaucībai. Lai atceramies, ka pirmās biškopības biedrības dibinātājs pilsētā bija Nikodems Rancāns.

Sarīkojuma vadītāja Monīka Līvāne kodolīgi raksturoja lielā apgaismotāja dzīvi un sabiedrisko darbību. Par ievērojamu pedagogu un skolu dibinātāju mātesvalodā tikpat kā neko nezina mūsdienu skolotāji. Bet Nikodemam Rancānam ir jāņem savai vietai kultūras vēsturē līdzīgi Stenderam, Neikenam un citiem baznīckungļiem. Bez viņu darbības nav iedomājama mūsu tautas vēsture.

Preiļu draudzes prāvests Alberts Budže sniedza savdabīgu priekšlasiņu par Nikodemu Rancānu, viņa enciklopēdiskajām zināšanām un daudzpusīgo un nenogurinošo sabiedrisko darbību. Isāk pakāvejoties pie monsiņjora dzīves perioda Preiļos.

Klausītājiem par vēl nebijušo atklājumu kļuva sirmās dzejnieces Džerksteņas uzstāšanās. Viņa dzīli emocionāli stāstīja par saviem studiju gadiem Rēzeknē, kad Skolotāju institūtu vadīja N. Rancāns. Visus sevišķi saistīja dzejnieces bagātā un tēlainā latgaliešu valoda. Par viņas vārda mākslu varēsiet pārlicināties jūs visi, ja 30. septembrī ieslēgsiet televīzijas programmu «Latgola». Padomju varas gados dzejniece tik plašu auditoriju uzrunās pirmo reizi.

Mūsu jaunatnei vajag pazīt monsiņjoru Rancānu — šo mūsu dzimtenes lielo humanistu un, iepazīstot, iemīlot un cienīt. Viņa dzīve un darbi mūsu jaunatnei var būt viscēlākais piemērs. Viņš vienmēr bija aktīvs un darbīgs: strādāja pats un mudināja citus. Jo tikai aktivitāte ceļ labklājību. Šis atziņas guva ne daudzie sarīkojuma apmeklētāji.

Dzejas dienas — 90

Grūti izskaldrojama skolotāju un skolēnu kultūra.

Aglonā tāpat kā citviet Nikodema Rancāna 120. dzimšanas dienas sarīkojumi aizsākās ar dievkalpojumu un aizlūgumu bazīlīkā.

Tad ļaudis pulcējās pie kādreiz jubilāra celtās Aglonas ģimnāzijas ēkas — iepretī krustam. Piemīņas pasākumu ievadīja kultūras nama direktore Janīna Streiče. Biogrāfisku uzziņu sniedza vidusskolas vēstures pasniedzēja Leontīne Spēga.

Pagasta izpildkomitejas priekšsēdētājs Viktors Jonāns stāstīja par iespējamo ģimnāzijas vēsturiskās vietas iezīmēšanu.

Voldemārs ROMANOVSKIS

*Ar sociāliem «Novadnieks» lasītājiem
Sirsniņā Janīna Bukšis
Cambiņāt Rogovkā 13. sept. 1990.*

ATELOS:

pie monsiņjora mātes kapa runā Jānis Cibulskis; mūsu dzejnieces Džerksteņa un Anna Rancāne; Dzejas dienu viesis Pērs Nilsens no Dānijas; viese no Zviedrijas Janīna Bukšis kundze solījās Ziemassvētkus pavadīt Dzimtenē un pabūt arī Jasmūižā (8. septembrī mēs jau rakstījām par pieminekļa atklāšanu viņas vīram pedagogam un Latgales kultūras vēstures pētniekam Miķelim Bukšam); autogrāfs lasītājiem.

Janīna SILICKA foto

Kā skumja dziesma

«Ai, māte Latgalē, tu sirsniņā un mīlā!» visai bieži skan pa radio Aijas Kūkules sniegtā. Daudziem šī dziesma jo tuva kļuva Eduarda Rozenštrauha koncertos. Lielākajai publikas daļai tā bija pirmā saskare ar dzejnieci Ilzi Kalnāri. Šobrīd vislasāmākais gabals, kā apgalvo bibliotekāres, ir viņas romāns «Ieva».

Kas tad ir Ilze Kalnāre! Nina Ivanova, kas savulaik mācījies Aglonā. Tas vēl neko neizsaka! Tad visu pēc kārtas.

Viņas radu raksti ir meklējami Vecpiebalgā. Mātes vecāki ir dzīvojuši pie Gaiziņkalna — Vestienas «Igalēs». Nākošās rakstnieces māte bijusi skolotāja un kādu laiku ir strādājusi Pleskavas apgabalā, kur aprecējies ar krievu Nikolaju Ivanovu. Bet drīz vien šķīrusies. 1918. gada 27. janvārī dzimušo meiteni sauca Nina Ivanova, bet pusotru gadu jaunāko brāļi jau mātes uztvārda — par Ansi Dreimani. Savu vārdu rakstniece ir ņēmusi no kādām mājām Vējavas pusē. No «Kalnārdēm» ir pavērsies brīnišķīga ainava. Meitene ir beigusi Kārsavas pagasta sešklasīgo pamatskolu, vēlāk mācījusies Jaunaglonas ģimnāzijā. Vai kāda no tā laika ģimnāzistēm Ninā Ivanovā atpazītu Ilzi Kalnāri! Lūdzam rakstīt, ja kas tuvāk zināms par rakstniecei.

Sešpadsmit gadu vecumā avīzē «Brīvā Zeme» parādās viņas pirmais dzejolis. Tas parakstīts ar Ninas Dreimanes vārdu. Pirmkārt gados meitenes dzejojī parādījās jo daudzos preses izdevumos. 1940. gada sākumā iznāca viņas vienīgā dzejojī grāmata «Vidzemnieces». Šajā laikā ļoti populāra kļuva Jāņa Norviļa dziesma ar Ilzes Kalnāres vārdiem «Piebaldzietes precinieks». 1938. gadā tika iespiests jaunās rakstnieces pirmais romāns «Aktiņģe Ragārs», bet 1940. gadā otrs — «Pārraudzes dienasgrāmata», kurš drīzumā nāks klajā.

Pēc Vācijas kapitulācijas līdzīgi citiem kultūras darbiniekiem, kuri nebija sadarbojušies ar komunistisko pagrīdi, Ilze Kalnāre tika izsūtīta uz Kazahiju, no kurienes atgriezās Latvijā 1956. gadā. Meitas dēļ tika izsūtīta arī māte, kas dzimtenē atgriezās pirmā. Rakstniecei nācās veikt visdažādākos darbus — būt par kalpotāju skolā, atsvekotāju mežniecībā, bibliotekāri. Kara un izsūtījuma gados bija sadragāta viņas veselība un beigās zuda darba spējas. Tā viņa nonāca Ropažu veco ļaužu pansionātā. 1968. gada jūlijā viņa trīs nedēļas pavadīja pie mātes Vējavā.

22. augustā viņa atkal atstāja pansionātu, un ..viņa atrada mežā mieru, pie bērza piespiedušos, ar margrietīņu sauju klēpī. «Es aizēju un atstāju aiz sevis sāpes un asaras.» palika atvadu vārdi grāmatā atstātajā zīmītē.

Voldemārs ROMANOVSKIS

ILZE KALNARE

PIEBALDZIETES PRECINIEKS

Lai nu paliek šoruden rudzu zeme arumā,
Aug man tālu Piebalgā meita egles garumā.
Kā lai zirgu dūkaino cauri silam nedzenu,
Kad jau puķei Piebalgā devu vara gredzenu!
Pāri silam lidojam rudzu vēja vanagu —
Sargi, daiļā piebaldziet, zīlēm vītu vainag!

MANAI VIRA MĀTEI

Ai, māte Latgalē, tu sirsniņā un mīlā,
Es raugos maģonēs kā tavā vaigā zvīlā.
Un rītos ziļģanos un rudens nakts vēlu
Par tevi domāju un tavu skaisto dēlu,
Kas trijas vasaras jau velti mani saucis,
Līdz pašai Aiviekstei man lepmi pakaj braucis;
Kas trijas vasaras jau, zābakos vien āvies,
Pa talkām dzēris daudz un radu godos kāvies...
Viņš skumji prasījis ir maģonei un nātraī,
Kā mūžam patikt man, tai vidzemniecei ātraī,
Kas nāks reiz tīrumus un rožu dārzu ravēt,
Un nebeigs jaunību un krāšņo dzīvi slavēt.
Tev došu lakatu, ai, māte, Rīgā pirktu,
Lai tu, uz ciemiem ejot, rasā nesamirktu,
Lai silts un rūtaims tas ap taviem pēciem klātos,
Ja tu par vedeklu ar savu dēlu rātos.

MOŽA CEĻŠ

Kur tu zudi, mūža ceļš, diezā rīta miglā?
Tur vairs tēvi nesaredz bezdelīga zīglā.
Pāri aizām lokas ceļš pretim ledus gālei,
Pretī baltai, mierīgai, dieva zemei tālāi.
Zieds, kas vientuļš krūmā bij, gādu gaitā gaisa,
Visu ceļu rokā man ērkšķu spiekis kaisa,
Visu laiku jūtu sev seņā vēju asu,
Dzerēt no lapām varu nu sudrabetu rasu,
Tālu kalna galotnē rīta rasu ļaužu,
Cēla galā apstājos, svētu rozi ļaužu.
Karagandā

Vidzemes eglēs nu pārslas kriet,
Tevi kā jaunībā skatos,
Skaistums visdziļāk sirdī mit,
Pārslas kad salido matos. —
1958

Tēvu zeme runā

Runā akmens, runā kalns,
runā vārpas druva,
Runā katrs koks un lauks
valodā tik tuvā.
Tikai, latviet, ieklausies,
ieklausies ar sirdi,
Ko tu bites dūkšanā,
viļņu čalā dzirdi.
Vai tas zemes sauciens nav
neizmirst tās mājas,
Kur aiz loga liepas zied,
gani noauj kājas,
Kur vēl mātes dziesma
skan, tēva padoms valda,
Kur tev rudzu maize bij
smaržīga un salda?
Salc tur tava tēva mežs,
ceļš pret kalnu vijas,
Vai tai mājā nebij tev
šupulis pie sijas?

Atgriezoties pie publicētā

Vajadzīgi laboratoriskie mērījumi

Lai raksta «Novadnieks» šī gada 8. septembra numurā bija publicēts materiāls «Ko sola rītdiena?», kur starp citām tika skarta arī topošās Preiļu līnijas fabriks projekta ekoloģiskās aizsardzības problēma. Lūk, ko šajā sakarā redakcijai ziņoja rajona galvenais sanitārais ārsts V. Miņins un dabas aizsardzības komitejas inspektors V. Jakovļevs:

«Siera rūpnīcas mikrorajona iedzīvotājus ir satraukusi līnijas fabriks rekonstrukcija, kā arī ūdens attīrīšanas iekārtu celtniecība. Projekta dokumentācijā ir atsevišķs sējums «Apkārtējās vides aizsardzība». Saskaņā ar

šajā sējumā dotajiem aprēķiniem ne attīrīšanas iekārtas, ne ražošanas ēkas neiedarbošies nelabvēlīgi uz to cilvēku veselību, kuri dzīvo šajā mikrorajonā. Novirzes no esošajiem normatīvajiem dokumentiem šajos aprēķinos nav atklātas. Iestenošanu var noskaidrot tikai laboratoriskie mērījumi.»

KOMENTĀRA VIETA. Patešam uzteicama ir operatīvitate, kādā mēs saņēmām atbildi. Bet, kā saka, palika šīs tas nenoskaidrots. Nu, piemēram, pēdējais priekšlikums. Pēc visa spriežot, laboratoriskie mērījumi būs iespējami pēc uzņēmuma iedarbināšanas vai pēc attīrīšanas iekārtu nodošanas ekspluatācijā. Ja nu pēkšņi laboratorijas analīzes parādīs ko tādu, ka pat elpa aizrausies? Ko pēc tam darīt? Tāpēc laikam nevajag galīgi atvērt iedzīvotāju šaubas, bet gan veikt visstingrāko celtniecības darbu kontroli, ja reiz tas viss ir sākus vienā no apdzīvotākajiem mikrorajoniem. Citādi var gadīties, ka būs par vēlu un cilvēki to visu var nesaprast...

I. KOROŅOVA

Replika

Eh, tīri vai skaudība samelas, kad iedomājos, kā vakaros klājas Livānu Zaļās ielas 8 numura mājas iedzīvotājiem! Un tikai tāpēc, ka attiecīgie dienesti pret viņiem izrāda superiejustību. No pirmā līdz pēdējam, apgaismotie kāpņu laukumi, pie tam caurām naktīm, ir droša garantija, ka garāmgājēji neattapsies līdz pat ceļgaliem ūdeni vai sliktākajā gadījumā — nenolauzis kaklu. Taču no šīm garantijām visai tālu ir viņu ciltsbrālī no kaimiņu mājām — Raiņa ielas 1, Rīgas ielas 57a nama un citiem.

Iedomājieties situāciju: ap pulksten deviņiem vakarā jums laisni pretim drāžas autiņš ar ieslēgtām tālām gaismām (šie transporta līdzekļi jau sen ir gluži kā pierakstīti šaurajās ieliņās pretim dzīvojamajiem namiem), bet aiz mežoniģi saaugušajiem ceriņiem vai dievs zina, kādiem citādiem krūmiem, jūs to konstatējat

pēdējā brīdī. Un jums, protams, neatliek nekas cits kā ar joni mesties kārtējā bedrē, kas līdz malām pilna ar ūdeni. Kādreiz te noklātājam asfaltam nu gan vairāk ir tikai simboliska nozīme, un liekas, ka tas nevienu arī neinteresē (izņemot nabaga vietējos iedzīvotājus). Jau pirms gada beidzies termiņš, kad Livānu stikla fabrikas galvenais inženieris V. Besarabs rakstiski solīja sāktot ielu pretim Zaļās ielas 8 namam. Bet ietiepienie livānieši nu nekādi negrib solīto gaidīt, kā saka, trīs gadus. Vēl jo vairāk — pactest visu šo bezjēdzību līdz tam laikam, kad «augšās» izbeigs starpresoru strīdus par to, kurai instancī jāizber viena vai otra bedre.

Kamēr tālāk turpināsies tāda pašā garā, kamēr pagalmis joprojām būs kā aulostāvvieta visdažādākajiem transporta līdzekļiem, uz ko labāku ir mazas cerības.

I. KOROŅOVA

Tumšā rudenā naktī

Starp citu, laikraksts par šo tēmu rakstījis jau ne vien vien reizi, bet visi, kam būtu jāieklausās iedzīvotāju sūdzībās, ir aklī un mēmi. Dieva vārds, neatliek nekas cits kā ieklausīties kādā pašmāju aspraša padomā: kādā tumšākā vakarā ielikt kabatā īlenam līdzīgu priekšmetu un pāieties apkārt kārtējam transporta līdzeklīm, kas tik lietiski iekārtojies uz nakts guļū. Izskatās pēc krimināllietas? No otras puses, pilsētā jau ir bijuši gadījumi, kad vieni iedzīvotāji personīgi izrēķinās ar citiem, kā likums, visai huligāniskiem elementiem. Pēc tam ej un meklē, kam taisnība. Lūk, kāds ir rezultāts, jo tauta netic, ka pilsētas dienesti kaut ko spēj lietāt labā izdarīt. Bet tas laču ir ļoti bistams simptoms, kura rezultātā var rasties masveida likumpārkāpumi.

Tiesas hronika

Pamatojoties uz Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa 50. pantu, par valsts vai sabiedriskās mantas izlaupīšanu sīkos apmēros uzliet naudas sodu līdz 200 rubļiem vai soda ar labošanas darbiem uz laiku no viena līdz diviem mēnešiem, ieturot 20 procentus no izpelnas. 28. augustā Preiļu stera rūpnīcas strādnieks P. Kuzņecovs uzņēmumā nozaga 3,5 kilogramus siera. Kopsummā par 8,05 rubļiem. Viņš sodīts ar 70 rubļiem. 21. augustā kopsaimniecībā «Livāni» V. Ivanovs un J. Lielojuris graudu kaltē piesavinājis 40 kilogramus miežu 24 rubļu vērtībā. Viņi sodīti ar 100 rubļiem katrs. Pēc V. Ivanova paskaidrojuma: bijis dzēris un zādību izdarījis tāpēc, lai vēl dabūtu dzeramo. No administrācijas raksturojuma redzams, ka V. Ivanovs darbā ierodas tereibis, notiek dzeršanas viņa mājās. Sīkas zādības dažādos apmēros pēdējā laikā izdarījuši P. Ivanovs, J. Leščika, S. Golo-decka, G. Golubevs, G. Cehans. Pavisam šajā gadā par sīkām zādībām ar tautas tiesnešu lēmumiem sodīti 25 rajona pilsoņi.

Administratīvo pārkāpumu kodeksa 160. pants paredz, ka par sīko spekulāciju uzliet naudas sods no 50 līdz 100 rubļiem, konfiscējot spekulācī- kas mantas. Agrāk tiesātais A. Tumaševičs nekur nestrādā. 30. augustā viņš Krāslavas pilsonim sārdeva cigaretes «Baitila» par 1,5 rubļiem pacinā. Savukārt pats A. Tumaševičs cigaretes nopirka no cita «biznesmena» par lētāku cenu. Viņš sodīts ar 50 rubļiem. Par sīko spekulācī- lu sodīti arī I. Spīla, L. Mališa, J. Bogdanova, J. Aleksejevs un S. Mirska.

Par ļaunprātīgu nepakļaušanos milicijas darbinieka likumīgām rīkojumiem vai prasībām, kad viņš izpilda savus sabiedriskās kārtības sargāšanas pienākumus, pēc administratīvo pārkāpumu kodeksa 175. panta paredzēts naudas sods no 10 līdz 50 rubļiem vai sods ar labošanas darbiem uz laiku no viena līdz diviem mēnešiem, ieturot 20 procentus no izpelnas, vai administratīvais arests

uz laiku līdz 15 diennaktīm. 7. septembrī agrofirma «Sarkanais Oktobris» celtnieks A. Zalāns ierēģis vadīja automašīnu. Kad viņu apturēja milicijas darbinieki, pretojās. Par šo «va-ronšāru» A. Zalāns arestēts uz 15 diennaktīm. 31. augustā ierēģis motociklu vadīja kooperatīva «Trud» strādnieks V. Stepanovs. Viņš tāpat pretojās milicijas darbiniekiem, lamājās, tādēļ arestēts uz diennaktīm. 20. augustā kopsaimniecības «Rušona» strādnieks L. Madžulis ierēģis brauca ar motociklu, nepakļāvās milicijas darbinieku norādījumam apstāties, bēga. Arī viņš sodīts ar diennaktīm. Par pretošanās milicijas darbiniekiem sodīti A. Strelņikovs, A. Anspoks, A. Kurstītis, A. Vairovs, V. Beļusovs, S. Bičāns, A. Prokofļevs, S. Umančevs un P. Isajevs.

Par lamāšanas necenzētiem vārdiem sabiedriskās vietās, apvainojošu uzmāksanos pilsoņiem pēc administratīvo pārkāpumu kodeksa 167. panta, kas paredz naudas sodu no 10 līdz 50 rubļiem vai sodu ar labošanas darbiem uz laiku no viena līdz diviem mēnešiem, ieturot 20 procentus no izpelnas, vai arī ar administratīvo arestu uz laiku līdz 15 diennaktīm, sodīti: I. Gavriļčiks, kurš dzērumā mājās sarīkoja skandālu, draudēja mātei, no viņas pieprasīja naudu, G. Mteziitis, kurš arī dzērumā mājās sarīkoja skandālu, V. Pudāns, kurš dzērumā izraisīja skandālu Preiļu restorānā. Viņi katrs sodīti ar 15 diennaktīm aresta. A. Paulītis Livānu restorānā «Dubna» dzēra urgrībēja dzert vēl. Kad oficiāram atteicās dot degvīnu, viņš uzvedās huligāniski, par ko arestēts uz 5 diennaktīm. Aglonas ciema iedzīvotājs B. Denkovskis piedzēries sarīkoja skandālu ģimenē, nolamāja milicijas iecirkņa pilnvaroto. Viņš arestēts uz 12 diennaktīm. Kirova kolhoza traktorists S. Zagorskis piedzēries huligāniski, uzvedās darbā, uzbruka agronomam. Viņš arestēts uz 5 diennaktīm.

E. RINCA,

rajona tautas tiesas vecākā tiesu izpildītāja

DAŽĀDI

CIENĪJAMIE RAJONA UN LIVĀNU IEDZĪVOTĀJI!

KOOPERATĪVS «AMATNIEKS»

piedāvā pakalpojumus **DAŽĀDU PRIEKŠMETU IZGATAVOSANĀ NO METĀLA** par līgumcēnām. Var iegādāties gatavus izstrādājumus.

Griezties LEBR remontu mehāniskajā ceģā. Tālrūni izziņām: 43768.

RAJONA CENTRĀLĀ SLIMNĪCA paziņo,

ka atbilstoši jaunajam cenrādī (Nr. Y-11-85-10 (1989)9, kas apstiprināts ar Latvijas Veselības aizsardzības ministrijas pavēli Nr. 107 1990. gada 7. maijā, par **AUTOVADĪTĀJU MEDICINISKĀS KOMISIJAS PAKALPOJUMIEM** jāsamaksā 5 rubļi Preiļu un Livānu poliklīniku kasēs. Administrācija

PREIĻU ciema padome rīko **SVECISU VAKARU** šī gada 30. septembrī:

Pupāju kapos plkst. 15.00,
Ivdrīšu kapos plkst. 16.00,
Seiļu kapos plkst. 17.00;

6. oktobrī:
Barišu kapos plkst. 15.00,
Moskvinas kapos plkst. 16.00,

Vaivodu kapos plkst. 17.00;

14. oktobrī:
Ribuļu kapos plkst. 15.00,
Soldru kapos plkst. 16.00,
Dzeņu kapos plkst. 17.00.

PĀRDOD medību suni — vācu terjeru. Tālrūnis 43605.

PĒRK VAZ-2121, -06, -07, UAZ-452 ne vecāku par 3 gadiem. **PĀRDOD** T-25 AZ (1989. g., eksporta variants ar kabīni). Zvanīt Ludzā: 53290.

-MAINA vītenistabas dzīvokli (20 m²) ar ērtībām Rīgas rajonā Sauriešos pret divstābu dzīvokli Preiļos. Augstāk par 3. stāvu nepiedāvāt. Zvanīt: Preiļi 56878.

UKRAINA. Lvova, Sevčenko rajona, pēc vietējās kooperatoru apvienības iniciatīvas bankas apgabala pārvaldē atvērts rēķins, lai sniegtu materiālu palīdzību vientuļiem, veciem ļaudīm. Ienākuši pirmie pārskaitījumi.

ATTELA: Sevčenko rajona kooperatoru apvienības valdes priekšsēdētājs A. Karpenko ar naudu ieradies pie vientuļiem pensionāriem.

TASS fotohronika

Galvenais redaktors Pēteris Pizelis

Lai raksts «Novadnieks» iznākt kopš 1950. gada 29. marta otrdienā, ceturtdienā un sestdienā.

REDAKCIJAS ADRESE: 222250, Preiļos, Aglonas ielā 1.

Tālrūnis uzziņām: 22305.

Izdod apgāds «Avīze», Rīgā, Sarkanarmijas ielā 47.

Izdevējdarbības licence Nr. 000059.

Izspiests ražošanas apvienības «Līvāns» Daugavpils apgādes Valsts ielā 1. Ofsetspiešanas Viena nos. iespiedloksne.

Mēfens 13939 eksemplāri (latviešu valodā — 10000 eksemplāri, krievu valodā — 3939 eksemplāri). Pas. 896.

«Novadnieks» («Земля»). Газета Приильского района Латвийской Республики на латышском языке.

Indekss 58168

Nu, Dieviņi, tava vaļa, nu tavā rociņā...

Darba skaņa visu mūžu. Pavadīja dienas baltas, Siltu sirdi, labu vārdu. Atstāju virs zemes saltas.

(M. Losberga)
Izsakām dziļu līdzjūtību Pēterim Rusiņam, MĀTĪ smiltāja izvadot.

Kolhoza «Nākotne» mehānizatori

Skumjas starp rudens zeltainām

lapām

Uz pēdējām asterēm krīt.

Skumjās ir atvadu lietūs

Pat tad, kad saule spīd.

(H. Skuja)

Izsakām līdzjūtību MĀRIJAS

BOGDANOVAS piederīgajiem.

pavadot viņu mūžības ceļā.

Rožupes ēdnīcas kolektīvs